

SAŽETAK

U periodu od 03.04. - 09.04.2025. na MS Pofalići je konstatovano 587 pol. zr/m³. U kvalitativnom sastavu dominirao je polen drveća (johe, breze, graba, borova, topola, vrba, tise i čempresa). Konstatovane su čestice prašine. Polen ostalih alergenih biljaka, kao ni spore gljivica nisu konstatovani tokom monitoring periodu (2. sed. Aprila).

UKUPNA KONCENTRACIJA POLENA

DRVEĆE

587 pol. zr/m³

TRAVE

N/a

KOROVI

N/a

PRISUSTVO GLJIVICA I PRAŠINE

N/a

DA

MS POFALIĆI

(Mjerni period: 03.04. – 09.04.2025. godine)

Tokom protekle sedmice na MS Pofalići konstatovano je 587 pol. zr/m³. Polen pripada skupini drveća. Procentualna zastupljenost polena u zraku je iznosila: *Alnus* (5 pol. zr/m³ ili 0,85%), *Betula* (145 pol. zr/m³ ili 24,70%), *Carpinus* (132 pol. zr/m³ ili 22,49%), *Pinaceae* (12 pol. zr/m³ ili 2,04%), *Populus* (110 pol. zr/m³ ili 18,74%), *Salix* (124 pol. zr/m³ ili 21,12%) i *Tax/Jun* (59 pol. zr/m³ ili 10,05%).

REZULTATI KVALITATIVNO-KVANTITATIVNE ANALIZE POLENA

Tokom protekle sedmice konstatovane su umjerene koncentracije polena drveća (587 pol. zr/m³ zraka) i to: johe, breze, graba, borova, topola, vrba, tise i čempresa. Polen drveća je jak alergen (vidi Polen kalendar i brošuru: Alergene biljke Kantona Sarajevo). Visoke koncentracije polena utvrđene su 09.04. (srijeda), a najmanje koncentracije polena utvrđene su u četvrtak (03.04) i subotu (05.04).

TRENUTNO CVJETAJU:

Salix sp.

Carpinus sp.

Populus sp.

Pinus sp.

Betula sp.

Taxus sp.

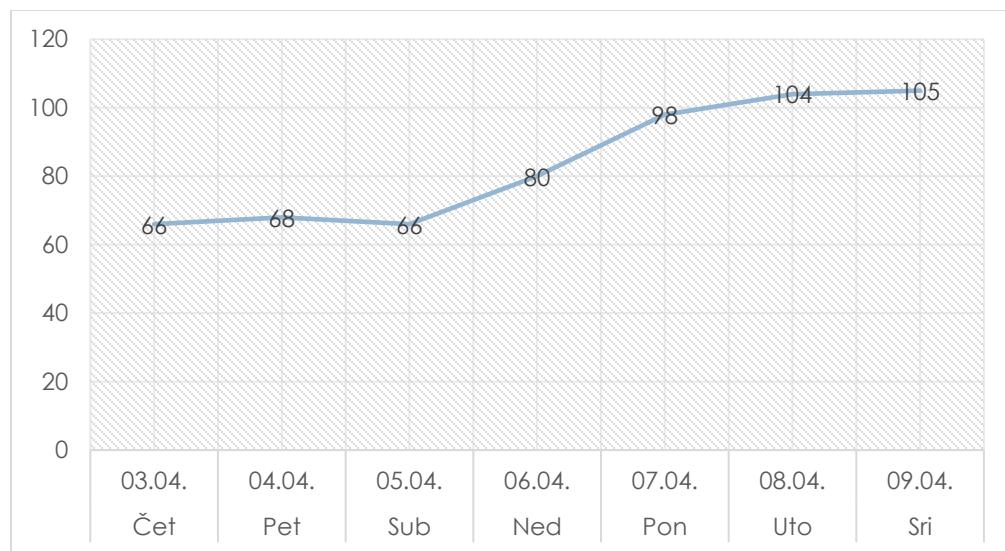
PROGNOZA, SAVJETI I PREPORUKE:

Variranje koncentracije polena je u skladu sa vremenskim prilikama, pri čemu sunčani i vjetroviti periodi znače veću, a kišni dani manju mogućnost pojave alergije.

Uvidom u Polenski kalendar, tokom naredne sedmice očekuje se blagi porast polen drvenastih biljaka.

Osobama koje su alergične na polen drveća preporučuje se da tokom proljeća (u vrijeme cvjetanja drveća), što više vremena provode u visokoplaninskom području, odnosno iznad gornje granice šume.

VARIRANJE KONCENTRACIJE POLENA TOKOM MJESECA APRILA

POREĐENJE KONCENTRACIJE POLENA SA PRETHODNOM SEZONOM

Poređenjem koncentracije polen sa istim periodom od prošle godine, uočava značajan pad polena drvenastih biljaka u vazduhu. Tako je prošle godine za period 05.04. - 11.04.2024. godine konstatovano ukupno 655 pol. zrna/m³ zraka, dok je za period 03.04. - 09.04.2025. godine konstatovano ukupno 587 pol. zrna/m³ zraka. Prošle godine dominirao je polen breze, graba, lijeske, oraha, borova, topola, vrbe, tise, čempresa i briješta, dok je ove godine u istom periodu došlo do dominacije polena johe, breze, graba, borova, topola, vrba, tise i čempresa.

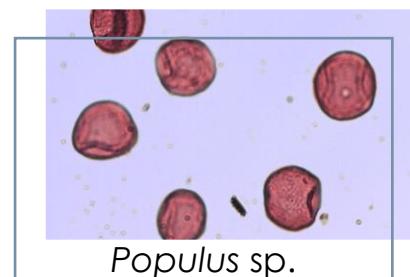
POLEN ODABRANIH ALERGENIH BILJAKA

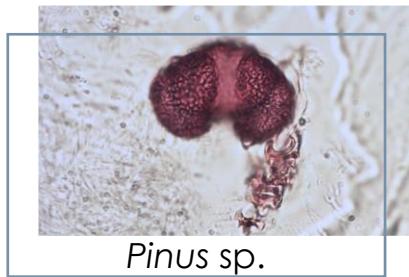
Salix sp.

Carpinus sp.

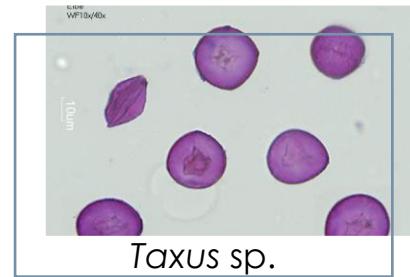
Populus sp.

Pinus sp.

Betula sp.

Taxus sp.

EVIDENCIJA KONCENTRACIJE POLENA								
Dan	Čet	Pet	Sub	Ned	Pon	Uto	Sri	Ukupno
Datum	03.04.	04.04.	05.04.	06.04.	07.04.	08.04.	09.04.	zr/m ³
DRVEĆE								
<i>Acer</i> (javor)	□	□	□	□	□	□	□	
<i>Aesculus</i> (divlji kesten)	□	□	□	□	□	□	□	
<i>Alnus</i> (joha)	□	□	□	□	□	☒	□	5
<i>Betula</i> (breza)	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	145
<i>Carpinus</i> (grab)	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	132
<i>Castanea</i> (pitomi kesten)	□	□	□	□	□	□	□	
<i>Coryllus</i> (lijeska)	□	□	□	□	□	□	□	
<i>Fagus</i> (bukva)	□	□	□	□	□	□	□	
<i>Fraxinus</i> (jasen)	□	□	□	□	□	□	□	
<i>Juglans</i> (orah)	□	□	□	□	□	□	□	
<i>Pinaceae</i> (borovi)	□	□	□	□	☒	☒	☒	12
<i>Platanus</i> (platan)	□	□	□	□	□	□	□	
<i>Populus</i> (topola)	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	110
<i>Quercus</i> (hrast)	□	□	□	□	□	□	□	
<i>Salix</i> (vrba)	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	124
<i>Sambucus</i> (zova)	□	□	□	□	□	□	□	
<i>Tax/Jun</i> (tisa/čempres)	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	59
<i>Tilia</i> (lipa)	□	□	□	□	□	□	□	
<i>Ulmus</i> (brijest)	□	□	□	□	□	□	□	
Ukupno polena drveća	66	68	66	80	98	104	105	587
TRAVE								
<i>Poaceae</i> (trave)	□	□	□	□	□	□	□	
<i>Cyperaceae</i> (šaševi)	□	□	□	□	□	□	□	
Ukupno polena trave	0	0	0	0	0	0	0	0
KOROVI								
<i>Ambrosia</i> (ambrozija)	□	□	□	□	□	□	□	
<i>Artemisia</i> (pelin)	□	□	□	□	□	□	□	
<i>Rumex</i> (kiselica)	□	□	□	□	□	□	□	
<i>Urticaceae</i> (žare)	□	□	□	□	□	□	□	
<i>Asteraceae</i> (glavočike)	□	□	□	□	□	□	□	
<i>Plantaginaceae</i> (bokvice)	□	□	□	□	□	□	□	
<i>Chenopodiaceae</i> (lobodnjače)	□	□	□	□	□	□	□	
Ukupno polena korova	0	0	0	0	0	0	0	0
Sedmično variranje polena	66	68	66	80	98	104	105	587
UKUPNO pol. zr/m³								

KONCENTRACIJA POLENA (zr/m ³)				
POLENSKA SKALA	drveće	trave	korovi	Simptomi alergije sejavljaju kod
X niska koncentracija	1-25	1-15	1-5	izuzetno osjetljivih osoba
XX umjerena koncentracija	26-50	16-90	6-20	puno alergičnih osoba
XXX visoka koncentracija	51-75	91-1500	21-200	većine alergičnih osoba
XXXX jako visoka koncentracija	više od 75	više od 1500	više od 200	svi alergični osoba

Forsyth County Environmental Affairs department, Pollen Rating Scale (PRS). <http://www.co.forsyth.nc.us/EAP/pollen.aspx>

NAPOMENA:

- u periodu visokih koncentracija polena, preporučuje se šetnja u jutarnjim ili kasnim satima, te nakon kišnih padavina (u jutarnjim terminima koncentracija polena je niska),
- osobama koje se osjetljive na polen, se preporučuju kraći boravci u prirodi (parkovima), posebno za vrijeme visokih dnevnih temperatura, vjetra i sunčanih dana,
- izbjegavati šetnje u periodu od 11:00 do 16:00 sati,
- u slučaju otežanog disanja, kihanja, suzenja očiju i curenja iz nosa, obavezno se obratiti ljekaru porodične medicine. Uzimati dosta tečnosti, umivati se, jačati imuni sistem, a u cilju preventivnog djelovanja redovno pratiti izvještaje o koncentraciji polena alergenih biljaka koji se objavljaju na stanicu Centra za ekologiju i prirodne resurse – Akademik Sulejman Redžić.